

Határozatok Tára

MACIEJ SZPUNAR
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2014. június 19.¹

C-447/13. P. sz. ügy

**Riccardo Nencini
kontra**

Európai Parlament

„Fellebbezés — Az Európai Parlament volt képviselője — A parlamenti megbízatás gyakorlása során felmerülő költségek fedezésére szolgáló költségtérítések — A jogalap nélkül kifizetett összegek visszatéríttetésére irányuló eljárás alkalmazásából eredő követelés — Elévülésre vonatkozó szabályok — A költségvetési rendelet 73a. cikke — Kezdő időpont — A végrehajtási szabályok 85b. cikke — A jogbiztonság elve — Az ésszerű határidő elve”

I – Bevezetés

1. Fellebbezésével a fellebbező, R. Nencini, az Európai Parlament volt képviselője az Európai Unió Törvényszéke Nencini kontra Parlament ítéletének² hatályon kívül helyezését kéri, amely ítélettel a Törvényszék elutasította a fellebbező keresetét, amely az Európai Parlament Főtitkárságának a fellebbező részére parlamenti megbízatásának ideje alatt jogalap nélkül kifizetett bizonyos összegek visszatéríttetésére vonatkozó határozatának megsemmisítésére irányult.

2. E fellebbezés az Európai Unió harmadik felekkel szembeni követeléseinek elévülési idejével összefüggésben az uniós jog eddig nem vizsgált aspektusát veti fel.

3. A fellebbező jogbiztonság elvére alapított érvei az Unió bizonyos követeléseinek elévülését érintő esetleges joghézagra világítanak rá. E joghézag következményeinek a jogbiztonság elvére tekintettel történő elemzése felveti a kérdést, hogy milyen szerepet tölthet be a bíróság ezen elv tiszteletben tartásának biztosítása terén a jog hallgatása esetén.

II – A jogi háttér

4. A tényállás idején az Unió költségvetési rendeletét az 1605/2002/EK, Euratom rendelet,³ végrehajtási szabályait pedig a 2342/2002/EK, Euratom rendelet⁴ rögzítette.

1 — Eredeti nyelv: francia.

2 — T-431/10 és T-560/10, EU:T:2013:290 (a továbbiakban: a megtámadott ítélet).

3 — A 2006. december 13-i 1995/2006/EK, Euratom tanácsi rendelettel (HL L 390., 1. o.; helyesbítés: HL 2008. L 48., 88. o.) módosított, az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i tanácsi rendelet (HL L 248., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 4. kötet, 74. o.; helyesbítés: HL 2007. L 99., 18. o.) (a továbbiakban: költségvetési rendelet).

4 — A 2007. április 23-i 478/2007/EK, Euratom bizottsági rendelettel (HL L 111., 13. o.) módosított, az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2002. december 23-i bizottsági rendelet (HL L 357., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 4. kötet, 145. o.; helyesbítés: HL 2005. L 345., 35. o.) (a továbbiakban: végrehajtási szabályok).

5. A költségvetési rendelet 73a. cikke a következőket mondja ki:

„A konkrét rendeletek rendelkezéseinek, valamint a Közösségek saját forrásainak rendszerére vonatkozó tanácsi határozat sérelme nélkül, a Közösségeknek harmadik országokkal [helyesen: harmadik felekkel] szembeni, valamint harmadik feleknek a Közösségekkel szembeni jogosultságai öt éves elévülési időszak hatálya alá tartoznak.

Az elévülési időszak számításának dátumát és ezen időszak megszakításának feltételeit a végrehajtási szabályokban állapítják meg.”

6. A végrehajtási szabályok „Az elévülési időre vonatkozó szabályok” című 85b. cikke (1) bekezdésének első albekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A Közösségek harmadik felekkel szembeni jogosultságainak elévülési ideje az adóssal a [végrehajtási szabályok] 78. cikk[e] (3) bekezdésének b) pontja szerinti terhelési értesítésben közölt határidő lejártát követő napon kezdődik.”

III – A jogvita előzményei

7. A fellebbező az 1994 és 1999 közötti parlamenti ciklusban európai parlamenti képviselő volt.

8. Amint az a megtámadott ítéletből kiderül, az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) egy vizsgálata nyomán a Parlament 2006 decemberében ellenőrzési eljárást, majd a parlamenti képviselőket megillető költségtérítések és juttatások kifizetésére vonatkozó szabályzat (a továbbiakban: KKJ-szabályzat) megsértésével a fellebbező részére kifizetett bizonyos utazási és parlamenti asszisztensi költségek visszatéríttetésére irányuló eljárást indított.

9. 2010. július 16-án a Parlament Főtitkársága elfogadta a 455 903,04 euró összeg visszatéríttetésére vonatkozó, angol nyelven megfogalmazott és a fellebbezővel 2010. július 28-án közölt határozatot. 2010. augusztus 16-án a fellebbező kézhez kapta a Parlament Pénzügyi Főigazgatósága igazgatójának 2010. augusztus 4-i, a szóban forgó összegre vonatkozó terhelési értesítését.

10. 2010. október 7-én a Parlament Főtitkársága új, olasz nyelven megfogalmazott határozatot hozott, amely a 2010. július 16-i határozat helyébe lépett. E határozatot 2010. október 13-án közölték a fellebbezővel, az azonos összegre vonatkozó, a 2010. augusztus 4-i terhelési értesítés helyébe lépő új terhelési értesítéssel együtt.

IV – A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

11. A Törvényszék Hivatalához 2010. szeptember 24-én, illetve december 10-én beérkezett keresetlevelekkel R. Nencini két külön keresetet indított, amelyek közül az első a Parlamentnek a vele 2010. július 28-án és augusztus 16-án közölt aktusai megsemmisítésére (T-431/10. sz. ügy), a második pedig ez utóbbi aktusok, valamint a 2010. október 13-án közölt aktusok megsemmisítésére, továbbá arra irányult, hogy a Törvényszék utalja vissza az ügyet a Parlament Főtitkárságához a visszatérítendő összeg újbóli meghatározása érdekében (T-560/10. sz. ügy).

12. A felperes által e két ügyben benyújtott ideiglenes intézkedés iránti kérelmeket a Törvényszék elnöke elutasította.⁵ A Törvényszék az írásbeli szakasz és a szóbeli szakasz lefolytatása, valamint az ítélethozatal céljából egyesítette a T-431/10. sz. és a T-560/10. sz. ügyet.

5 — A 2010. október 19-i (T-431/10. R, EU:T:2010:441), illetve a 2011. február 16-i Nencini kontra Parlament végzés (T-560/10. R, EU:T:2011:40).

13. A 2012. április 18-i tárgyaláson a felperes elállt a T-431/10. sz. ügyben indított keresetétől.
14. A megtámadott ítélet 22–32. pontjában a Törvényszék elfogadhatónak nyilvánította a T-560/10. sz. ügyben benyújtott keresetet, amennyiben az a Parlament Főtitkársága 2010. október 7-i határozatának (a továbbiakban: a megtámadott határozat) megsemmisítésére irányult.
15. E keresete alátámasztása érdekében a felperes lényegében négy jogalapra hivatkozott, amelyek először az elévülésen, másodszer a kontradiktórius eljárás és a hatékony jogvédelem elvének megsértésén, harmadszor a KKJ-szabályzat megsértésén, negyedszer pedig az arányosság elvének megsértésén alapultak.
16. A megtámadott ítélet 34–54. pontjában a Törvényszék megvizsgálta és elutasította az elévülésre alapított első jogalapot.
17. A Törvényszék először is úgy ítélte meg, hogy a költségvetési rendelet 73a. cikkében rögzített, ötéves elévülési időt a végrehajtási szabályok 85b. cikkének figyelembevételével az adóssal a terhelési értesítésben közölt határidő lejártától kell számítani. A jelen ügyben, figyelemmel a felperessel a 2010. október 13-i terhelési értesítésben közölt, 2010. január 20-i időpontra, az elévülési idő nem telt el.
18. Másodszer a Törvényszék megvizsgálta a felperes első jogalapját, amennyiben az az ésszerű határidő elvének megsértésén alapult.
19. E tekintetben a Törvényszék jelezte, hogy a Parlament által indított eljárást korábban is le lehetett volna folytatni, tekintettel különösen a felperes parlamenti megbízatásának vége és a megtámadott határozat elfogadása között eltelt időre, arra a körülményre, hogy a vonatkozó számviteli dokumentumok már a Parlament birtokában voltak, valamint arra, hogy ez utóbbi figyelmét fel kellett volna keltse a felperes egy levele, amelyben a szóban forgó költségtérítések szabályainak tisztázását kérte.
20. A Törvényszék tehát megállapította, hogy a Parlament nem tett eleget az ésszerű határidő elvéből eredő kötelezettségeknek, megjegyezte azonban, hogy ezen elv megsértése csak akkor vezethet valamely aktus megsemmisítéséhez, ha ez hatással volt az aktus címzettjének védelemhez való jogának gyakorlására. Márpedig a jelen ügyben a felperes nem adott elő olyan érvet, amellyel a védelemhez való jogát az ésszerű határidő elvének megsértése következtében ért sérelemre hivatkozott volna. Az ésszerű határidő elvének Parlament általi megsértése tehát nem vezethet a megtámadott határozat megsemmisítéséhez.
21. A megtámadott ítélet ezt követő pontjaiban a Törvényszék elutasította a második jogalapot mint hatástalant (55–63. pont), továbbá elutasította a harmadik és a negyedik jogalapot mint megalapozatlant (a 64–101. pont, illetve a 102–113. pont).
22. Következésképpen a Törvényszék egyrészt a T-431/10. sz. ügyet törölte a nyilvántartásból és úgy határozott, hogy mindegyik fél maga viseli saját költségeit, és másrészt a T-560/10. sz. ügyben benyújtott keresetet elutasította, és a felperest kötelezte az említett ügyben felmerült költségek viselésére, beleértve az ideiglenes intézkedés iránti kérelemmel kapcsolatban felmerült költségeket.

V – A felek érvei

23. Fellebbezésével a fellebbező kéri, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet, és amennyiben a fellebbezésnek helyt ad, elsődlegesen semmisítse meg a megtámadott határozatot, vagy másodlagosan, méltányos módon határozza meg újból a visszatérítendő összeget, vagy küldje vissza az ügy iratait az Európai Parlament Főtitkárságának a vitatott összeg ilyen meghatározása céljából.

24. A fellebbező továbbá kéri, hogy a Bíróság kötelezze a Parlamentet a T-431/10. sz. és a T-561/10. sz. ügyben felmerült költségek, valamint a fellebbezés költségeinek viselésére.

25. A Parlament azt kéri, hogy a Bíróság utasítsa el a fellebbezést, és a fellebbezőt kötelezze a költségek viselésére.

VI – Elemezés

26. A fellebbező fellebbezésében öt jogalapra hivatkozik, amelyek közül az első négy bizonyos fokig összefügg az elsőfokú eljárásban hivatkozott négy jogalappal.

27. Így az első jogalap az elévülésre vonatkozó szabályoknak és a jogbiztonság, az ésszerűség és a hatékonyság elvének megsértésén alapul. E jogalap keretében a fellebbező a végrehajtási szabályok 85b. cikke, és másodlagosan a költségvetési rendelet 73a. cikke ellen is irányuló jogellenességi kifogásra hivatkozik.

28. A fellebbezés második jogalapja a kontradiktórius eljárás és a hatékony jogvédelem elvének megsértésén, a harmadik a Kfj-szabályzat téves alkalmazásán, a negyedik pedig az arányosság elvének a visszatérítendő összeg meghatározása tekintetében történt megsértésén alapul. Végül az ötödik jogalappal a fellebbező kifogásolja, hogy a T-560/10. sz. ügyben valamennyi költség, és a T-431/10. sz. ügyben a költségek egy részének viselésére kötelezték.

29. A Parlament vitatja ezeket a jogalapokat arra hivatkozással, hogy azok elfogadhatatlanok, illetve megalapozatlanok.

30. Elemzésem során az első jogalapra fogok összpontosítani, mivel a fellebbezés többi jogalapját az alábbiakban röviden kifejtésre kerülő okokból azonnal el kell utasítani mint elfogadhatatlant vagy mint megalapozatlant.

A – Az elévülésre vonatkozó szabályok megsértésére és a jogbiztonság, az ésszerűség és a hatékonyság elveinek megsértésére alapított első jogalapról

31. Az első jogalap, amely a megtámadott ítélet 34–54. pontjában kifejtett érvekre irányul, lényegében három részből áll.

32. A fellebbező először is azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen értelmezte a végrehajtási szabályok 85b. cikkét, amikor megállapította, hogy az elévülési idő az adóssal a terhelési értesítésben közölt időponttól kezdődik. A jogbiztonság és a hatékony jogvédelem elveit sértené, ha az elévülési idő egy olyan időponttól kezdődhetne, amelyet a hitelező tetszése szerint határozhat meg, nevezetesen attól a naptól, amikor a hitelező felszólít a követelés teljesítésére. A fellebbező szerint a végrehajtási szabályok 85b. cikkében előírt, a jogbiztonság elvének fényében értelmezett időszakot „egy újabb ötéves időszaknak” kell tekinteni, amely a terhelési értesítés elküldésétől kezdődik, és amely hozzáadódik a költségvetési rendelet 73a. cikkében rögzített, tulajdonképpeni elévülési időhöz. Ez utóbbi a fellebbező szerint attól az időponttól kezdődik, amikor a jogot gyakorolni lehet.

33. Másodszor, arra az esetre, ha a fenti pontban bemutatott értelmezés nem győzné meg a Bíróságot, a fellebbező a végrehajtási szabályok 85b. cikkével szembeni jogellenességi kifogást terjeszt elő, azzal az indokolással, hogy e cikk ellentétes a költségvetési rendelet 73a. cikkével. Másodlagosan mind a végrehajtási szabályok 85b. cikkének, mind a költségvetési rendelet 73a. cikkének jogellenességére hivatkozik az elévülés „lényegi jogalapjának” megsértése, valamint a jogbiztonság és a védelemhez való jog elveinek megsértése alapján.

34. Harmadszor a fellebbező azt kifogásolja, hogy a Törvényszék az ésszerű határidő megsértésére alapított érvét tévesen vizsgálta önálló jogalapként. A fellebbező szerint a Törvényszék, ahelyett hogy az elévülésre vonatkozó szabályok megsértésére és a végrehajtási szabályok 85b. cikke megfelelő értelmezésének szükségességére alapított érvére válaszolt volna, ezeket az érveket a megfelelő ügyintézés elve velejárájának tekintett ésszerű határidő megsértésére vonatkozóként vizsgálta.

35. A jogalap e három részét ebben a sorrendben fogom megvizsgálni.

1. Az elévülésre vonatkozó szabályok téves értelmezésre alapított első részről

a) Az elévülés intézményéről

36. A költségvetési rendelet 73a. cikke értelmében a harmadik feleknek az Unióval szembeni követelése, valamint az Unió harmadik felekkel szembeni követelése öt éves elévülési időszak hatálya alá tartoznak.

37. E rendelkezés az uniós jogban a követelésekre vonatkozó igényszünető elévülést rögzíti, amely általánosan és a különleges szabályok sérelme nélkül alkalmazandó, és amely így a nemzeti jogrendekben megtalálható általános elévülési időhöz hasonlítható.⁶

38. A követelések igényszünető elévülése a jelenkori jogrendszerek többségében ismert jogintézmény. Tudomásom szerint kivétel nélkül valamennyi tagállam jogrendszerében megtalálható.

39. E tekintetben célszerű felidézni az elévülés mint modern jogintézmény axiológiai alapjait.⁷

40. Először is, a közrend érdekében a jogrendszert úgy kell kialakítani, hogy az megakadályozza a hosszú ideje fennálló ténybeli helyzetek megkérdőjelezését. E helyzetek egyébiránt gyakrabban jogszerűek, mint ellenkezőleg. Így – a bizonyítékok bizonytalanságára tekintettel – fennáll annak veszélye, hogy vitatásuk igazságtalan megoldásokhoz vezethet. Ezenkívül az időmúlásnak ahhoz kell vezetnie, hogy még a jogellenes helyzetek is jogszerűvé váljanak. Hosszú ideig tartó tétlenség után ugyanis már nem várható el attól a személytől, akit valamely kötelezettség terhel, hogy arra számítsa, kötelezni fogják annak teljesítésére. Az időmúlás bizonyítási nehézségekhez vezet, mivel az érintettek nem kötelezhetők arra, hogy korlátlan ideig megőrizzék a bizonyítékokat. Végül az elévülés arra ösztönzi a hitelezőt, hogy gyorsan járjon el jogai érvényesítése érdekében.

41. Az elévülés célja tehát, stabilizáló szerepe mellett, abban áll, hogy egyrészt elítélje azon hitelező hanyagságát, aki jogai érvényesítése érdekében nem tanúsít gondosságot. Másrészt az elévülés a régi jogvitákhoz kapcsolódó pereskedés korlátozására irányul, mivel azok a bizonyítási nehézségek következtében az önkényes megoldások fokozott kockázatával járnak.

42. Emellett ugyanakkor ezt a jogintézményt a különböző jogrendszerekben, sőt, a követelések különböző kategóriái tekintetében még azonos jogrendszerekben is eltérően szabályozzák.⁸

6 — Különbséget kell tenni továbbá a 73a. cikk és más uniós aktusok olyan rendelkezései között, amelyek a szankciók kirovására vagy más büntető intézkedések alkalmazására való jogra vonatkozó elévülési időket állapítanak meg. Lásd az EUMSZ 101. és 102. cikk megsértése alapján kirótt szankciókat illetően [az EUMSZ 101.] és [102. cikkben] meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 1., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 205. o.) 25. cikkét, valamint az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalást illetően az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelet (HL L 312., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 1. kötet, 340. o.) 3. cikkét.

7 — Ezeket az alapokat Friedrich Carl von Savigny rögzítette a *System des heutigen römischen Rechts* (Band 5., Berlin 1841, 267. o.) című művében. Kordasiewicz, B., *Problematyka dawności*, in: *System prawa prywatnego*, Tom 2, *Prawo cywilne – Część ogólna*, Varsó, CH Beck, Instytut Nauk Prawnych PAN 2012, 576. o. szerint idézem.

8 — Összehasonlító jogelemzésért lásd Hondius, E. W. (szerk.), *Extinctive prescription: on the limitation of actions: reports to the XIVth Congress*, International Academy of Comparative Law, Atén 1994, és Zralek, J., *Przedawnienie w międzynarodowym obrocie handlowym*, Zakamycze – Krakko, 2005.

43. Meg kell még jegyezni, hogy az elévülés jogintézménye nem csupán egy időtartamból áll, hanem az alkalmazásához kapcsolódó feltételek összességét is magában foglalja, így a kezdő időpontot, az időtartam számításának szabályait, a nyugvás és a megszakadás okait, az időtartam felek általi módosításának lehetőségét, az elteltének hatásait stb.

44. Ezen – adott esetben különböző rendelkezésekben rögzített – szabályok összessége oszthatatlan egészet alkot. Csak a szabályozás egésze alapján értékelhető az elévülés tényleges tartalma.⁹

b) A költségvetési rendelet 73a. cikkének és a végrehajtási szabályok 85b. cikkének értelmezéséről

45. A jelen ügyben az ötéves elévülési idő értelmezése a költségvetési rendelet és a végrehajtási szabályok rendelkezéseinek együttes értelmezésével jár.

46. Ez az együttes értelmezés abból ered, hogy a költségvetési rendelet 73a. cikke meghatározza az elévüléssel érintett követeléseket, és rögzíti az ötéves időtartamot, azonban az Európai Bizottságra ruhazza az alkalmazási feltételei, így a kezdő időpontja és a megszakadása feltételei meghatározásának feladatát. E szabályokat a végrehajtási szabályok 85b. cikke állapítja meg.

47. A kezdő időpontot illetően a végrehajtási szabályok 85b. cikke (1) bekezdésének első albekezdése szerint az Unió harmadik felekkel szembeni követeléseinek elévülése az adóssal a „terhelési értesítésben közölt határidő lejártát követő napon” kezdődik.

48. Megjegyzem, hogy a fent hivatkozott rendelkezések együttes értelmezéséből egyértelműen kiderül, hogy az Unió harmadik felekkel szembeni követeléseinek tekintetében a költségvetési rendelet 73a. cikkében előírt ötéves elévülési idő a terhelési értesítésben megjelölt határidő lejártát követő napon kezdődik.

49. Ezt az értelmezést alátámasztja a költségvetési rendelet 73a. cikkének célkitűzése, valamint annak szabályozási összefüggései.

50. Megjegyzem, hogy a költségvetési rendelet 73a. cikkét az e rendelet első része IV. címe 5. fejezetének „Behajtás” címet viselő szakasza tartalmazza, amely az Unió számvitelért felelős tisztviselőjének jogköreit szabályozza a behajtásra irányuló eljárás keretében. A költségvetési rendeletbe az említett 73a. cikket beiktató módosító jogi aktus indokolásából kiderül, hogy ezen új rendelkezés arra irányul, hogy elévülési időt állapítson meg az Uniónak a harmadik felekkel szemben fennálló követeléseinek behajtására vonatkozóan, a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvének való megfelelés érdekében.¹⁰ Márpedig az olyan elévülési idő bevezetése, amely a behajtásra irányuló eljárás elején meghatározott időponttól kezdődik, és amely magában foglalja ezt az eljárást, eleget tesz a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvének előmozdítására irányuló e célkitűzésnek.

51. Ezt az értelmezést, amely szerint a szóban forgó időszak a terhelési értesítésben megjelölt időponttól kezdődik, követte a megtámadott ítélet is.

9 — Így Hondius (i. m., 8. o.) több különböző tényezőre hivatkozik, amelyek befolyásolják az elévülés hatályát, és megállapítja, hogy az elévülés egyetlen aspektusára, például az időtartamára korlátozó elemzésnek nincs értelme. A nemzetközi magánjogban a közrendi kifogásnak a *lex causaeből* eredő elévülési idő nem megfelelő jellege miatti igénybevétele kivételes esetekre korlátozódik, és az időszak hosszát befolyásoló rendelkezések összességének figyelembevételét teszi szükségessé (lásd Zralek, i. m., 150. o.).

10 — Lásd az 1605/2002 rendelet módosításáról szóló, 2006. december 13-i 1995/2006/EK, Euratom tanácsi rendelet (HL L 390., 1. o.; helyesbítés: HL 2008. L 48., 88. o.) (26) preambulumbekkezdését.

52. A megtámadott ítélet 39. és 40. pontjában a Törvényszék ugyanis megállapította, hogy a költségvetési rendelet és az alkalmazási szabályok vonatkozó rendelkezései értelmében az elévülési idő a jelen ügyben 2011. január 20-án, vagyis a fellebbezővel a Parlament által 2010. október 13-án hozzá intézett terhelési értesítésben közölt határidőtől kezdődött. A megtámadott határozat elfogadásakor, vagyis 2010. október 7-én az elévülési idő még nem kezdődött el, és következésképpen az elévülés a jelen ügyben nem következett be.

53. A fellebbező szerint a Törvényszék e megállapítása a végrehajtási szabályok 85b. cikke (1) bekezdése első albekezdésének téves értelmezésén alapul. A fellebbező állítása szerint, amennyiben e rendelkezés a terhelési értesítésben közölt határidőre hivatkozik, úgy kell tekinteni, hogy a tulajdonképpen elévülési időhöz képest, amelynek attól a naptól kell kezdődnie, amikor a követelés esedékessé válik, „egy újabb ötéves időszakra” irányul.

54. Megjegyzem azonban, hogy a fellebbező által előadott értelmezést a költségvetési rendelet 73a. cikkének szövege egyáltalán nem támasztja alá, mivel az Unió harmadik felekkel szembeni követeléseit illetően egyértelműen csak egy ötéves időszakra hivatkozik.

55. Emellett véleményem szerint a fellebbező által javasolt megközelítés megkérdőjelezi a végrehajtási szabályok 85b. cikke (1) bekezdése első albekezdésének jogszerűségét, és *contra legem* értelmezéshez vezethet.

56. Annak feltételezése ugyanis, mint azt a fellebbező javasolja, hogy a végrehajtási szabályok 85b. cikkének elfogadásával a Bizottság a költségvetési rendelet 73a. cikkében előírthoz képest „egy újabb ötéves időszakra” vonatkozó szabályokat rögzített, azt jelentené, hogy e szabályok jogellenesek, amennyiben eltérnek az említett 73a. cikk második albekezdésében adott felhatalmazástól.

57. Ezért úgy vélem, hogy a szóban forgó rendelkezéseket nem lehet a fellebbező által javasolt módon értelmezni, és a Törvényszék helyesen határozott úgy, hogy a szóban forgó időszak a terhelési értesítésben feltüntetett határidő lejártát követő naptól kezdődik.

c) Az értelmezés következményeiről a jogbiztonság elvének szempontjából

58. Milyen következményekkel jár az általam javasolt értelmezés a jogbiztonság elve szempontjából, amelyre a fellebbező hivatkozik?

59. Hangsúlyozni szeretném, hogy véleményem szerint ez az elv kizárja, hogy valamely követelésből eredő igényt időben korlátozás nélkül fenn lehessen tartani. Az ilyen helyzet sértené a jogrendszer stabilizáló szerepét, valamint az adósok és a hitelezők jogos érdekei közötti egyensúlyt. Ilyen értelemben mondható, hogy az igényszüntető elévülés a modern jogrendszerek közös „elvét” alkotja.

60. Az arra a kérdésre adandó válasz, hogy a megtámadott ítéletben megfogalmazott értelmezésből eredő elévülési idő lehetővé teszi-e az adós érdekeinek védelmét a jogbiztonság tekintetében, az Unió követelése esedékessé válásának időpontja és az igazgatási aktus elfogadása útján történő megállapításának időpontja közötti viszonytól függ.

61. Megjegyzendő, hogy a költségvetési rendelet 60. cikkének rendszerében az Unió bevételeinek végrehajtása különösen a követelések megállapítását és azok behajtását foglalja magában.

62. Az említett rendelet 71. cikkének (2) bekezdése szerint az Unió bármely biztos, pénzbeli és esedékes követelését beszédési utalvány állapítja meg, amelyet az adósnak megküldött terhelési értesítés követ.

63. A végrehajtási szabályok 78. cikkének (1) bekezdése úgy határozza meg a követelések megállapítását, hogy annak révén az Unió engedélyezésre jogosult tisztviselője „elismeri [az Unió] jogát az adóssal szemben, és megállapítja azon jogcímet, amely alapján az adós tartozásának kiegyenlítése követelhető”. Ugyanezen cikk (3) bekezdéséből kiderül, hogy a terhelési értesítés olyan aktus, amellyel e megállapítást az adós tudomására hozzák. A terhelési értesítés megjelöli a fizetési határidőt, amelyet követően az intézmény intézkedik a követelés behajtásáról, és amelyet követően késedelmi kamat fizetendő.

64. E tekintetben megjegyzem, hogy nem zárható ki, hogy az Unió bizonyos követelései csak a követelést a költségvetési rendelet 71. cikke (2) bekezdésének megfelelően megállapító aktus nyomán válnak esedékessé.

65. Így a követelést megállapító és az adóssal a terhelési értesítés útján közölt aktus bizonyos követelések esetében konstitutív aktusnak lehet tekinthető, amely az Unió azon jogát keletkezteti, hogy az érintett harmadik felet felszólítsa a követelés teljesítésére.¹¹

66. E követelések tekintetében a költségvetési rendelet 73a. cikkében és a végrehajtási szabályok 85b. cikkében rögzített elévülési idő, amely a terhelési értesítésben feltüntetett időponttól kezdődik, megfelelő eszközt jelent az adós érdekeinek védelmére. E követelések esetében ugyanis a terhelési értesítés közlésének időpontja nagyon közel esik ahhoz az időponthoz, amikor e követelések esedékessé válnak.

67. Ugyanakkor kétségtelen, hogy az Unió más követelései a követelést megállapító aktus elfogadásának időpontjában már esedékesek, így az e tekintetben deklaratív aktusnak minősül.

68. Ez utóbbi követelések esetében a költségvetési rendelet 73a. cikkében és a végrehajtási szabályok 85b. cikkében rögzített időszak nem jelent megfelelő eszközt az adós érdekeinek a jogbiztonság elvéből eredő védelmére, mivel a hitelező által megválasztott időponttól kezdődik, amely semmilyen módon nem függ össze a követelés keletkezésének vagy esedékessé válásának időpontjával.

69. Az uniós jogban tehát joghézag áll fenn, amely annak kockázatához vezethet, hogy az Unió bizonyos követelései időben korlátlanul válnak, mivel az elévülési idő csak akkor kezdődik, amikor ezeket a költségvetési rendeletben előírt eljárásnak megfelelően megállapítják és behajtják.

70. E joghézag terjedelme viszonylag korlátozottnak tűnik az Unió mint hitelező jogviszonyainak jellegzetességére tekintettel.

71. Először is, amint arra már rámutattam, azon követelések esetében, amelyek csak az Unió engedélyezésre jogosult tisztviselője általi megállapításuktól válnak esedékessé, a terhelési értesítésben megjelölt időponttól kezdődő elévülési idő megfelelőnek tűnik.

72. Emellett a szankciókból és büntető intézkedésekből eredő követeléseket illetően az egyének számára a jogbiztonságot a szankcionálási jogkör gyakorlására vonatkozó különleges határidők létezése biztosítja.¹²

11 — Lásd például a Lito Maieftiko Gynaikologiko kai Cheirurgiko Kentro kontra Bizottság ítélet (T-552/11, EU:T:2013:349) 46. és 72. pontját. A Törvényszék megállapította: ahhoz, hogy a Bizottság és harmadik személy által kötött vitás szerződésből eredő követelés esedékessé váljon, a Bizottságnak meg kell határoznia – terhelési értesítés útján – többek között a jogalap nélkül kifizetett összeg visszatérítésének feltételeit. Ez azt jelenti, hogy a jelen ügyben a követelés csupán a terhelési értesítés elküldésével vált esedékessé.

12 — Lásd a fenti 6. lábjegyzetet.

73. Ezenkívül az Unió szerződéses viszonyaiból eredő követelésekre vonatkozhatnak a szerződéses felek vagy a kollíziós szabályok által kijelölt alkalmazandó jog elévülési szabályai. Végül az Unió harmadik felekkel szemben jogsértés következtében fennálló követeléseire a kollíziós szabályok által kijelölt nemzeti jog is alkalmazandó lehet.¹³

74. Ugyanakkor az Unió bizonyos követelései, mint a jelen ügy tárgyát képező is, ezen esetek egyike alá sem tartoznak, és így fennáll annak veszélye, hogy korlátlan ideig fennállnak, amíg az uniós intézmény meg nem állapítja – deklaratív módon – a fennállásukat, és behajtásukról nem intézkedik.

d) A joghézag fennállásáról

75. Véleményem szerint olyan joghézagról van szó, amelyet a költségvetési rendelet és a végrehajtási szabályok értelmezése útján nem lehet orvosolni.

76. E tekintetben a fellebbező a szóban forgó rendelkezések olyan értelmezését javasolja, amely szerint azok „kettős” elévülést rögzítenek, amely két – külön-külön kezdő időponttal rendelkező – időszakból áll: az egyik esetében ez az az időpont, amikor a követelés esedékessé válik, a másik esetében pedig a terhelési értesítésben megjelölt időpont.

77. Véleményem szerint ez a megközelítés valójában azt jelentené, hogy a bíróságnak el kellene térnie a jogszabálysövegtől, és – a költségvetési rendeletben és a végrehajtási szabályokban előírt mellett – új elévülési időt kellene megállapítania.

78. Továbbra is meggyőződésem, hogy az uniós bíróságnak teljes mértékben be kell töltenie azon szerepét, hogy az elé terjesztett egyes ügyekben elítélje a jogbiztonság elve megsértésének eseteit.

79. Ugyanakkor véleményem szerint e szerep jogszerűen nem terjedhet odáig, hogy új elévülési időt állapítson meg.

80. Álláspontom szerint az elévülési idő megállapítása a jogalkotó hatáskörébe tartozik.

81. Ez a megfontolás több indokon alapul. Az elévülési idő meghatározása során a jogalkotónak a jogszerű állapot helyreállítása érdekében egyensúlyt kell teremtenie az adós jogbiztonsága és a hitelező jogos érdeke között. A konkrét időtartam meghatározása érdekében ezt az egyensúlyteremtést elvont módon kell elvégezni, és nem valamely konkrét jogvita szintjén. A hitelező jogos elvárásait sérti, ha az elévülési idő tartamát, valamint az alkalmazására vonatkozó szabályok összességét nem állapítják meg előzetesen, és azok előzetesen nem ismertek. Ezenkívül az elévülési idő megállapítása az alkalmazására vonatkozó feltételek összességének meghatározását teszi szükségessé.

82. E megfontolások ugyanúgy alkalmazandók az elévülési idő kezdő időpontjának meghatározására vonatkozó hatáskörre.

83. A kezdő időpont azonosítása ugyanis a kalibrálás eszköze – amely ugyanolyan fontos, mint maga az elévülési idő –, és lehetővé teszi a hitelező és az adós érdekei közötti egyensúly biztosítását.

84. Ez az egyensúly meghatározható eltérően a szerződéses, illetve a szerződésen kívüli felelősséggel összefüggésben.

13 — A szerződésen kívüli felelősségre vonatkozó jog harmonizációjának hiányában a nemzeti jog lehet alkalmazandó az Uniónak kárt okozó jogsértésből eredő követelésekre. Lásd még a Bizottság által egy belga bíróság előtt előterjesztett kártérítési keresetet, amely egy felvonókat gyártó társaságok közötti kartell következtében elszenvedett kárra vonatkozott. Ez a kereset előzetes döntéshozatal iránti kérelemhez vezetett, amelynek alapján az Otis és társai ítélet (C-199/11, EU:C:2012:684) meghozatalára került sor.

85. Egyrészt a valamely szerződéses feltétel megsértéséből eredő követelések esetében az elévülési idő főszabály szerint a követelés esedékessé válásának időpontjában kezdődik, ami általában egybeesik a szerződésszegés időpontjával.

86. Másrészt a jogsértésből eredő követelések esetében figyelembe kell venni, hogy a hitelező adott esetben nem bír azonnal tudomással az elkövetett cselekményről, vagy akár arról, hogy kárt szenvedett. Emellett lehetséges, hogy nem rendelkezik a keresetindításhoz szükséges minden információval.

87. Ez utóbbi követelések esetében az elévülési idő kezdetének meghatározása kényesebb kérdés, amelyet a különböző tagállamok jogalkotói eltérő módon rendeznek.

88. A különböző jogrendszerekben e kezdőpontot rögzíthetik *a tempore facti*, vagyis az lehet a cselekmény elkövetésének vagy a kár bekövetkeztének időpontja, vagy elhalaszthatják *a tempore scientiae*. Ez utóbbi időpont szintén különféleképpen határozható meg: ez lehet az az időpont, amikor a hitelező a kárt vagy a cselekményt észlelte, amikor a kárt vagy a cselekményt ésszerűen észlelnie kellett volna, amikor a hitelező bizonyosságot szerzett a cselekmény és a kár közötti okozati összefüggést illetően, vagy akár az, amikor tudomást szerzett vagy tudomást kellett szereznie a felelős személy kilétéről.¹⁴ A tudomásszerzés kritériuma ezenkívül magában foglalja a határidő megindulásának előidézéséhez elegendő információ szintjének a meghatározását.¹⁵ Emellett egyes jogrendszerek eltérő kezdő időpontot határoznak meg a szándékos vétkes magatartásból vagy a büntetendő cselekményekből eredő követelésekre vonatkozóan.¹⁶

89. E különböző lehetőségek közötti választás az érdekek közötti olyan egyensúlyteremtést jelent, amely véleményem szerint egyértelműen a jogalkotó feladata.

90. A fenti okokból úgy vélem, hogy bírósági úton nem lehet elévülési időt megállapítani, sem pedig annak kezdőpontját. Az elévülési időt és annak kezdőpontját azonban a hitelezőnek a lehetséges megoldások számától függetlenül is előre kell ismernie.

91. Bizonyos kivételes esetekben a bíróság módosíthatja az elévülési időt vagy annak alkalmazási szabályait,¹⁷ azonban, mint azt hangsúlyoztam, az elévülési idő vagy az ilyen szabályok megállapítása véleményem szerint nem tartozik a bíróságok feladatkörébe.

92. Az Unió bizonyos követeléseinek a hitelező általi megállapítást megelőző megszűnéséhez vezető időtartam hiánya a jogbiztonság elve szempontjából sajnálatos.

93. Mindazonáltal ezt a jogalkotónak kell orvosolnia a költségvetési rendelet alkalmazási szabályainak módosítása útján.

14 — Lásd Hondius, in: Hondius (szerk.), i. m., 21. o., ahol a műben szereplő nemzeti jelentésekre hivatkozik, és Zrałek, i. m., 59. o.

15 — A lengyel jogtudományban például egyetértés áll fenn a tekintetben, hogy a felelős személyre vonatkozó bármilyen információ nem elegendő, és a hitelezőnek illetékes forrásból származó, olyan információkkal kell rendelkeznie, amelyek lehetővé teszik, hogy a cselekmény elkövetését kellő valószínűséggel valamely ismert személynek tulajdonítsa. Lásd Kordasiewicz, i. m., 612. o.

16 — Például a lengyel polgári törvénykönyv 442¹. cikkének (2) bekezdése kivételesen hosszú, a cselekmény elkövetésétől számított húszéves elévülési időről rendelkezik a büncselekmény következtében elszenvedett kárra vonatkozó követelések tekintetében.

17 — A lengyel jogban a bíróság a joggal való visszaélés esetében beavatkozhat az elévülés következményeibe, ami egyfajta „biztonsági szelepet” jelent (lásd Kordasiewicz, i. m., 606. o.). A német jogban a Bundesfinanzhof megállapította, hogy „rendkívüli” jogkörrel („Notkompetenz”) rendelkezik, amely lehetővé teszi számára a BGB (szövetségi polgári törvénykönyv) korábbi 195. §-ában előírt elévülési idő lerövidítését (BFH, 7. Juli 2009, Az. VII R 24/06). Az uniós jog értelmében a nemzeti bíróság feladata lehet a nemzeti jogból eredő elévülési idő módosítása, amennyiben annak alkalmazása nem tartaná tiszteletben az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvét (lásd ilyen értelemben: Manfredi és társai ítélet, C-295/04–C-298/04, EU:C:2006:461, 77–82. pont).

e) Az ésszerű határidő elvéről

94. A jogbizonytalansággal járó jelen helyzetben véleményem szerint az uniós bíróságnak minden hatáskörébe tartozó eszközt igénybe kell vennie annak érdekében, hogy az előtte folyamatban lévő ügyben biztosítsa a jogbiztonság elvének teljes körű tiszteletben tartását.

95. E tekintetben az időmúláshoz kapcsolódó különböző jogi fogalmakra gondolok, amelyek az egyes jogrendektől függően eltérően alakulhatnak, azonban az elévülés intézményéhez hasonlóan a jogbiztonság elvének velejárói.

96. Az uniós jogban az uniós intézmények és a magánszemély adósok közötti jogviszonyok területén e „biztonsági megoldás” szerepének betöltésére véleményem szerint az ésszerű határidő elve a legalkalmasabb.

97. Ezen elv szerint, amelynek átfogó szerepe több alkalommal megerősítést nyert,¹⁸ abban az esetben, ha nincs jogszabályban megállapított határidő, az uniós intézmények valamennyi eljárásuk során kötelesek ésszerű határidőt tiszteletben tartani.

98. Ez az ésszerű határidő az adott ügy körülményeitől függ, és azt nem lehet valamely elvont módon, pontosan meghatározott leghosszabb időtartamra utalva rögzíteni. Alkalmazásának arra kell irányulnia, hogy esetről esetre védje az egyének jogbiztonságát az Unióhoz fűződő viszonyaikban, amikor nincs jogszabályban megállapított határidő.¹⁹

99. Hangsúlyozom, hogy az ésszerű határidő elvének alkalmazása nem tudja a jogbiztonságnak és a jogi helyzetek előreláthatóságának ugyanolyan mértékét garantálni, mint a jogszabályi elévülési idő, amelynek tartama és leteltének következményei előre meghatározottak.

100. Ugyanakkor megfelelő jogszabályi határidő hiányában az ésszerű határidő elvének alkalmazása véleményem szerint megfelelő eszközt jelent arra, hogy valamely konkrét jogvita keretében elkerülhető legyen, hogy az elévülésre vonatkozó joghézag az Unió adósának jogos érdekei sérelméhez vezessen.

101. A jelen ügyben tehát a Törvényszék, amikor az általa végzett ellenőrzést az említett elv szempontjából végezte el, a fellebbező állításaira olyan területen válaszolt, amely a bíróság szerepe szempontjából megfelelő volt, és a fellebbező érvelése alapjául szolgáló jogos érdekek védelmének biztosítását is lehetővé tette.

102. Ezenkívül a fellebbező fellebbezésében nem kifogásolja a Törvényszék által e vizsgálat keretében megfogalmazott megfontolásokat.

18 — Csupán néhány példát sorolok fel az elv különböző területeken történő alkalmazására, így különösen: a jogellenesen folyósított támogatások visszatérítetése (Falck és Acciaierie di Bolzano kontra Bizottság ítélet, C-74/00. P és C-75/00. P, EU:C:2002:524), az EMOGA számláinak elszámolása (Görögország kontra Bizottság ítélet, C-321/09. P, EU:C:2011:218), az uniós bíróság előtt felmerült költségek megtérítése (Dietz kontra Bizottság végzés, 126/76. DEP, EU:C:1979:158), a tisztviselő által benyújtott kártérítési kérelem (Marcuccio kontra Bizottság végzés, T-157/09. P, EU:T:2010:403), és a közszolgálati ügyekben a jogalap nélküli kifizetések visszatérítésére vonatkozó kereset (Ronsse kontra Bizottság ítélet, T-205/01, EU:T:2002:269).

19 — Lásd a Bíróság „ésszerű határidő” fogalmára vonatkozó ítélkezési gyakorlatának összefoglalásáért: Arango Jaramillo és társai kontra EBB felülvizsgálati ítélet (C-334/12. RX-II, EU:C:2013:134, 27–34. pont).

103. Így a fellebbező nem vitatja a megtámadott ítélet 51. pontjában rögzített indokot, amely egy a Bíróság ítélkezési gyakorlatában elfogadott megfontolást idéz fel, amely szerint az ésszerű határidő elve megsértésének megállapítása csak akkor vezethet valamely aktus megsemmisítéséhez, ha az intézmény eljárásának időtartama hatással lehetett az ezen aktus elfogadásához vezető eljárás kimenetelére. Ez a helyzet különösen, ha a címzett védelemhez való joga sérülhetett.²⁰ Márpedig a fellebbező nem vitatja a Törvényszék azon megállapítását, amely szerint az ügyben nem bizonyította a védelemhez való jogát ért sérelem fennállását.

104. A fenti megfontolásokra tekintettel véleményem szerint a fellebbező első jogalapjának téves értelmezésre alapított első része nem megalapozott.

2. A jogellenességi kifogásra alapított második részről

105. A fellebbező azt állítja, hogy a végrehajtási szabályok 85b. cikke, valamint másodlagosan, hogy a költségvetési rendelet 73a. cikke is jogellenes.

106. Emlékeztetek arra, hogy az első alkalommal a Bíróság előtt a fellebbezés keretében előadott jogalapot el kell utasítani mint elfogadhatatlant, kivéve, ha olyan jogalapról van szó, amelyet a Törvényszéknek hivatalból fel kellett volna hoznia.

107. Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében ugyanis, ha valamely félnek megengednék, hogy először a Bíróság előtt hozzon fel olyan jogalapot és érveket, amelyeket a Törvényszéknél nem terjesztett elő, az azt jelentené, hogy a Törvényszék által eldöntött jogvitán túlterjedő jogvitával fordulhatna a Bírósághoz, amelynek hatásköre korlátozott a fellebbezési eljárásban.²¹

108. Márpedig, amint az az ügy irataiból megállapítható, a fellebbező a Törvényszék előtt nem hivatkozott a költségvetési rendelet 73a. cikkének vagy a végrehajtási szabályok 85b. cikkének jogellenességére.

109. Emellett fellebbezésében a fellebbező nem hivatkozik olyan érvre, amely azon alapulna, hogy a Törvényszék megsértette volna a valamely közrenden alapuló jogalap vizsgálatára vonatkozó kötelezettségét.

110. Ezért véleményem szerint a fellebbező által a jelen ügyben előterjesztett jogellenességi kifogás az új jogalapok fellebbezési szakaszban történő előadására vonatkozó tilalomba ütközik, ezért elfogadhatatlan.

3. A Törvényszék általi vizsgálat terjedelmére vonatkozó harmadik részről

111. A fellebbező lényegében azt állítja, hogy a Törvényszék tévedett, amikor az ésszerű határidő elvének megsértését vizsgálta ahelyett, hogy az elévülés szabályaira vonatkozó fő érvére válaszolt volna.

112. Ez az érv valójában két különálló kérdéskört vet fel. Először is arra a kérdésre vonatkozik, hogy a Törvényszék válaszolt-e a fellebbező által elsőfokon előadott érvre. Másodszor, felveti a kérdést, hogy a Törvényszék helyesen járt-e el, amikor ezt az érvet az ésszerű határidő elvének tiszteletben tartása szempontjából vizsgálta.

20 — Lásd: Technische Unie kontra Bizottság ítélet (C-113/04. P, EU:C:2006:593, 48. pont) és, analógia útján, Groupe Gascogne kontra Bizottság ítélet (C-58/12. P, EU:C:2013:770, 73. és 74. pont).

21 — Sison kontra Tanács ítélet (C-266/05. P, EU:C:2007:75, 95. pont), Svédország és társai kontra API és Bizottság ítélet (C-514/07. P, C-528/07. P és C-532/07. P, EU:C:2010:541, 126. pont), EMC Development kontra Bizottság végzés (C-367/10. P, EU:C:2011:203, 93. pont).

113. Először is, ami a válasz állítólagos hiányát illeti, emlékeztetek arra, hogy a Törvényszék nem köteles a jogvita felei által előadott valamennyi érvre kifejezetten válaszolni. A Törvényszék ítéletében adott indokolás ugyanis lehet közvetett is, amennyiben lehetővé teszi az érdekelt felek számára, hogy megismerjék érvelésük Törvényszék általi elutasításának okait, és lehetővé teszi a Bíróság számára a felülvizsgálat elvégzését.²²

114. A jelen ügyben, amint az az ügy irataiból kiderül, a fellebbező a Törvényszék előtt előadta, hogy létezik egy olyan általános jogelv, amely szerint az elévülés akkor kezdődik, amikor a hitelező érvényesíteni tudja követelését. A fellebbező szerint ezen – a tagállamok jogrendszereiben közös – elv alapján a Törvényszéknek el kell vetnie az elévülésre vonatkozó szóban forgó szabályok bármely más értelmezését.

115. Márpedig a Törvényszék ezt az érvelést közvetetten, de szükségszerűen elutasította a megtámadott ítélet 38–42. pontjában.

116. Az ötéves elévülési időre vonatkozó szabályok megsértésére alapított jogalapot illetően a Törvényszék ugyanis jelezte, hogy a költségvetési rendelet 73a. cikke, amelyre a fellebbező hivatkozik, a végrehajtási szabályokban megállapított időpontra utal, és ezért azokkal együttesen kell értelmezni. Ezt követően a Törvényszék a végrehajtási szabályok 85b. cikkének fényében értelmezte az ötéves elévülési időt, megállapítva, hogy az elévülési idő – amint az említett cikkből kifejezetten kiderül – a terhelési értesítésben közölt határidő lejártát követő napon kezdődik.

117. Ezért úgy vélem, hogy az első jogalap e része az elsőfokon előadott érvre adott válasz állítólagos hiányát illetően nem megalapozott.

118. Másodszor, a fellebbező által megfogalmazott kifogás az ésszerű határidő elvén alapuló elemzés relevanciájára vonatkozik.

119. Márpedig egyrészt, még ha feltételezzük is, hogy a Törvényszék mellőzhette volna az ésszerű határidő elve tiszteletben tartásának mint önálló megsemmisítési jogalapnak a vizsgálatát, ez csak azt jelentené, hogy a megtámadott ítélet a tárgyhoz szorosan nem tartozó indokolást tartalmaz, ami nem vezethet annak hatályon kívül helyezéséhez. Másrészt, amint azt e jogalap első részének elemzése során már megjegyeztem,²³ a Törvényszék helyesen járt el, amikor a fellebbező érvét az ésszerű határidő elvének területén vizsgálta.

120. Véleményem szerint a fellebbezőnek az ésszerű határidő vizsgálatának nem megfelelő jellegére alapított érvét, csakúgy, mint az első jogalap harmadik részének egészét, el kell utasítani.

121. Ezen elemzés eredményeként úgy vélem, hogy a fellebbezés első jogalapja nem lehet eredményes.

B – A másodiktól az ötödikig terjedő jogalapokról

122. Fellebbezése második jogalapjával a fellebbező azt kifogásolja, hogy a Törvényszék elferdítette a kereset második jogalapját, amely szerint a fellebbezőnek nem volt lehetősége arra, hogy a megtámadott határozat alapjául szolgáló valamennyi elemre vonatkozóan észrevételeket tegyen.

123. Megjegyzem, hogy a fellebbező nem jelöli meg egyértelműen, hogy miben állt az állítólagos elferdítés, azonban általános módon hivatkozik az ügy tényállásának bemutatására. A második jogalap keretében előadott állításait tehát nem támasztotta alá kellőképpen.

22 — Lásd: FIAMM és társai kontra Tanács és Bizottság ítélet (C-120/06. P és C-121/06. P, EU:C:2008:476, 96. pont és a hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

23 — Lásd a fenti 94–104. pontot.

124. Fellebbezése harmadik jogalapjával a fellebbező azt állítja, hogy az útiköltség-térítés céljából a lakóhely meghatározására vonatkozó érvelése elutasítása keretében a Törvényszéknek pontosítania kellett volna a lakóhely uniós jog értelmében vett fogalmát. Ezenkívül a fellebbező szerint a Törvényszék nem zárhatta ki a juttatások kedvezményezettjeinek megjelölését illetően elkövetett szabálytalanságok szabályossá tételének minden lehetőségét, miközben az állított tények alátámasztották e szabálytalanság pusztán alaki jellegét.

125. Véleményem szerint ezekkel az állításokkal, jóllehet azok a KKJ-szabályzat téves értelmezése szempontjából kerültek megfogalmazásra, a fellebbező valójában a tények újbóli értékelését kívánja elérni, ami fellebbezés keretében nem tartozik a Bíróság hatáskörébe.²⁴ Ennélfogva a harmadik jogalap elfogadhatatlan.

126. A másodlagosan hivatkozott negyedik jogalap az arányosság elvének megsértésén alapul. A fellebbező előadja, hogy amennyiben a Parlament követeléseit alapvetően megalapozottnak kell tekinteni, úgy azok összegét módosítani kell a fellebbező jóhiszemősége és a jelen ügy konkrét körülményeinek figyelembevételére érdekében.

127. A fellebbező ezzel lényegében megismétli a Törvényszék által a megtámadott ítélet 102–113. pontjában megvizsgált és elutasított érveket, és nem hivatkozik a megtámadott ítélet indokolását jellemző téves jogalkalmazásra. Véleményem szerint ezért a negyedik jogalap elfogadhatatlan.²⁵

128. Végül a fellebbezés ötödik jogalapja csak a Törvényszék előtt egyesített ügyekben felmerült költségek viselésére vonatkozik.

129. Emlékeztetek arra, hogy a Bíróság alapokmánya 58. cikkének második bekezdése szerint a fellebbezés nem vonatkozhat kizárólag a költségek összegére vagy arra, hogy a költségek viselésére mely felet kötelezték. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint, amennyiben a fellebbezés minden más jogalapját elutasították, ez a szabály alkalmazandó a Törvényszék költségekre vonatkozó határozatának állítólagos jogellenességére utaló kérelmekre.²⁶

130. Ennélfogva, amennyiben a Bíróság követi azon javaslatomat, hogy a fellebbezés első négy jogalapját utasítsa el, a Törvényszék által az eljárás költségeinek megosztása során elkövetett állítólagos szabálytalanságra alapított ötödik jogalapot nem kell vizsgálni.

131. Következésképpen azt javaslom, hogy a Bíróság utasítsa el a másodiktól az ötödikig terjedő jogalapokat, és következőképpen a fellebbezést teljes egészében utasítsa el.

132. Mivel a fellebbező pervesztes lett, azt javaslom, hogy a Bíróság az eljárási szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése és 138. cikkének (1) bekezdése alkalmazásában a Parlament kérésének megfelelően kötelezze a fellebbezőt a költségek viselésére.

VII – Véggözetkeztetések

133. A fentiekre tekintettel azt javaslom, hogy a Bíróság utasítsa el a fellebbezést és kötelezze Riccardo Nencinit a költségek viselésére.

24 — Lásd E.ON Energie kontra Bizottság ítélet (C-89/11. P, EU:C:2012:738, 64. pont és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

25 — Lásd különösen: Eurocoton és társai kontra Tanács ítélet (C-76/01. P, EU:C:2003:511, 47. pont).

26 — Henrichs kontra Bizottság ítélet (C-396/93. P, EU:C:1995:280, 65. és 66. pont), és Edwin kontra OHIM ítélet (C-263/09. P, EU:C:2011:452, 78. pont). A hivatkozott ítélkezési gyakorlat a költségekkel kapcsolatos ilyen jogalapot elfogadhatatlannak minősíti, ám álláspontom szerint az ilyen jogalapot a többi jogalap elutasítása esetén helyesebb lenne okafogyottnak tekinteni.